

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15,-
CELOLETNO DIN 60,- ZA INOZEMSTVO JE DODATI
POŠTININO / OGLAŠI PO CENIKU / POSAMEZNA
ŠTEVILKA PO DIN 150.
 POŠT. ČEK. RAČ. 13.188

ORJUNA

VREDNIŠTVO IN VPRAVA:
V. VČITELJSKI TISKARNI /
ROKOPIŠI SE NE VRAČAJO / ANONIMNI DO-
PISI SE NE PRIOBČV-
TEJO / POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI
 TELEFON ŠTEV. 906.

Stara igra.

Dvoletni, kakor so vedno bili, so ostali naši klerikalci, v Beogradu sede v vladi reda, pravice in zakonitosti in g. Davidović je zavrgel in odklonil vse njih predloge za razpust Orjune z utemeljitvijo, da ni razloga za razpust. Vlada reda, pravice in zakonitosti je dognala ne- sporno, da ni niti pičice resnice na obdobjih, ki so jih klerikalci dan na dan kopicili na Orjuno.

Čika Ljuba jim je že povedal, da so njih obdobje neosnovane, g. Korošec je dal ukaz v Ljubljano, da naj vendar puste Orjuno pri miru in glasilu pobožnih separatistov nas je bilo res že nekaj dni pustilo na miru, toda pobožnemu listu se hoče pisati o zločinih, umorih, zmečkanih prstih in podobnih krvavih izmišljotinah, zato piše in pogreva laži, ki jih je že sama nova vlada desavirala. Težko je pobožnemu listu kreniti na pot poštenja. Vsa malo še mora vztrajati na lažeh, sicer bo ljudstvo spoznalo, da so laži, zato in samo zato »Slovenec« ponavlja svoje neutemeljene klevete. Toda ljudstvo bo kljub temu uvidelo, da so vsi podtaknjeni zločini golo obrekovanje v senci imunitete, kajti vlada reda, pravice in zakonitosti ni našla povoda za ukrepe proti Orjuni. Prozorna stara igra, priljubljena imunitet obrekovanjem, ki pa nikogar več ne prevari in uveri.

V svojem članku od preteklega četrtka se »Slovenec« zopet zgraža nad zločini starega režima in jih skoraj vse naprti nesrečnim Orjunam. Teh laži je vsa javnost že navajena in obrekovalni trobenti nihče več ne verjame. Vse nam je naprti, čakamo samo še, da bomo obdobjeni umora onega deteta, čegar okostje so pred kratkim našli na podstrešju nekega štajerskega farovaža.

Omenjeni članek ni toliko zanimiv zaradi opetovanj laži, kolikor zaradi sledečega pasusa: »Ako pa naj se pod »avstrijkanstvom« razume težnja po federalizmu ali avtonomizmu narodov, potem treba povdariti, da je ravno centralizem povzročil razpad bivše avstroogrške monarhije in da je ravno avtonomizem privedel do novih svobodnih državnih tvorb na teritoriji bivšega Podonavja med njimi tudi Jugoslavije! In Slovenci in Hrvatje se niso izločili iz centralističnega okvira Avstro-Ogrske zato, da se podvržejo drugemu centralizmu, marveč da si osigurajo svojo narodno svobodo v državni skupnosti z drugimi svobodnimi jugoslovanskimi narodi, katerih se ravno zato, ker so njihovi bratje, nočejo podrediti, ampak hočejo biti z njimi kot **narodne zajednice** in ne samo kot amorfni poedinci enakopravni.«

Videli smo pri klerikalcih, da se sklicujejo neprestano na svetovni britski imperij, na Svico in na Združene države Ameriške, kadar se potegujejo za slovensko in hrvatsko avtonomijo. Ne vemo, so li tako slabo podkovani v zemljepisju in zgovini, ali so tako zlobni, da vlečejo za primer baš one, države, kjer primer z nami najbolj šepa. Svetovni britski imperij primerjati z našimi razmerami je več ko smešno. One stotine milijonov ljudi, ki jih obsega angleški imperij ne moremo vendar primerjati z našimi 12 milijoni, one tisoče milj oddaljenosti od Londona ne moremo sopsotavljati z našimi razdaljami, kajti Slovenija od Beograda ni tako daleč, kakor so Avstralija, Kanada, Egipt in Indija od Londona. Tudi ni med Slovincem in Šumadin- cem take razlike kakor je med Angleži na eni in Indijci, Egiptčani in Sudanci na drugi strani. Toda to vse naših separatistov ne moti: ponavljajo šepasto primero tako dolgo, da jim verjamejo celo inteligenti.

Glede Združenih držav ameriških velja isto: San Francisco, Veliki emporij ob Tihem oceanu se ne da upravljati iz New-Yorka zaradi ogromne daljave in zaradi divergentnih gospodarskih interesov, med Slovenijo in Srbijo pa leži samo par sto in ne tisoče kilometrov in interesi obeh so močno identični. Pri angleškem imperiju naši separatisti ni-

so še nikoli povedali, da Londonu ne pride na um razparcelirati otoka Britanije na angleški, škotski in keltski del, kar bi komaj odgovarjalo razkosavanju naše države, pač pa naš položaj vedno primerjajo z Indijo, Avstralijo, Južno Afriko in drugimi kolonijami velikega imperija. Ali smo mi Indijci ali sudanski črnici?

Takisto neumestna je primera s Svico. Tam žive trije narodi: Francozi, Nemci in Italijani, kojih jezikovno ozemlje se da do zadnjega sela natančno razmejiti. Pri nas pa je razmejitev med Srbi in Hrvatji absolutno nemogoča stvar, Slovence pa deliti od Hrvatov Sotla in Kupa, dasi se na obeh straneh teh dveh posvečenih mejnih rek govori isti jezik in se diferenciacija pojavlja šele v večji oddaljenosti od teh dveh meja.

Toda separatistom je zaman trobiti, da se Muslimanov ne da strpati niti pod Srbe niti pod Hrvatce, da Bunjevci še daleko ne spadajo v okvir srbskega ali hrvatskega plemena po svoji kulturi, tradiciji in mentalnosti. Iz Slovenije hočejo naši modrijani napraviti samostojno državo, ki bo s svojim 1 milijonom prebivalstva igrača vseh sosedov. Že sedaj nas duši severna, zapadna in južna meja, oni nas hočejo zapreti v škatljico še z državno mejo ob Sotli in Kolpi, da se bomo res zadušili in da bo moral biti pri nas vsak drugi prebivalec mejni stražnik ali carinik. Edini svobodni izhod brez carine in brez vizuma nam hočejo zapreti, kratkovidne duše v svoji samonikli nadutosti! Kajti pri zrelosti in velikopoteznosti naših in hrvatskih politikastrov, ki se hočejo ali igrati »samostojne države«, je več ko jasno, da bodo zahtevali vse atribute, ki jih imajo velike države, zato bi bilo treba takoj vpeljati potne liste, kjer bi bilo čitati, da je ta in ta podanik »samonikle republike Slovenije.«

Tudi nordijske države nam vedno stavljajo za vzgled, češ da nimajo veliko prebivalstva, pa so vendar samosvoje države. Ne pomislijo pa, da leži jugoslovansko narodno ozemlje na nevarni točki, kjer se križajo interesi severa in juga, vzhoda in zahoda, pa da zato vsakdo aspirira na posest naših krajev. Na sever pa ni bilo nikdar nikake ekspanzije. Mirno so se te države razvijale, v kolikor se niso bojevale med seboj in v kolikor niso nordijski narodi sami silili na vzhod in na jug. Vsega tega naši separatisti ne vedo, ali ne pomislijo, zato vedno in vedno primerjajo Jugoslavijo z deželami, ki so ji baš najmanj podobne po položaju in političnih prilikah.

Da se vrnemo k citiranemu »Slovenčevemu« članku! Za naše klerikalce je beograjski centralizem, (ki ga pravzaprav ne bi bilo, če bi separatisti ne ovirali provedbe ustave), jednak bivšemu habsburškemu centralizmu! Zato se separatisti bore proti narodnemu edinstvu, ker nas Beograd zatira tako kot nas je tlačil Dunaj in Hrvate Madžari! Večjega falzifikata nedavne prošlosti si ni mogoče misliti.

Smoli pod Avstrijo imeli Slovenci vseučilišče in tehniko, slovenske srednje šole, slovenski notranji uradni jezik, ali je vse to storila šele sva boda? Pod Avstrijo so nas pretepali v Celju, Ptuj in Mariboru, v Ljubljani so nas streljali zaradi narodnosti, kdaj se je zavoljo tega sedaj skrivil samo las na glavi kakemu Slovincu.

Naša narodna svoboda je osigurana, zanjo se nam ni treba bati, gledati moramo samo, da zaokrožimo naše ozemlje z osvobojenjem Primorja in Koroške, to pa bo mogla storiti samo ujedinjena Jugoslavija, republika Slovenija bi bila smešen nonsens.

Ponavlja se tudi stara bahavost: »Slovenci in Hrvatje so se izločili iz centralističnega okvira Avstro-Ogrske.«

Kdo jih je izločil? Ali so se sami izločili? Slovenci in Hrvatje smo se bili s patriotizmom za okvir švabsko-madžarski vse do samega konca in o prevratu, ki na njemu nimamo nikake zasluge, smo samo omahnilij y-

naroče Srbom, ker nam je bil sicer na izbiro ali Nemeč in Italijan ali pa Madžar. Tako smo se izločili in nič drugače!

Zakaj niso klerikalci nikdar pledirali za avtonomizem, ko je Avstrija še živela? Tedaj smo bili vdani, danes pa smo avtonomisti, federalisti in republikanci! Jadni politiki, ki zidate vse svoje delo na nevednost ljudstva in na njegov spomin, ki je moral opešati, ako vam še vedno verjame!

Pa tudi sicer je nova vlada popolnoma zmešala klerikalce. Petkov »Slovenec« se strašno srdi na Pašiča, ki da je izpustil govor polne plemenske zagriženosti. Kakšno jim prihaja spoznanje, kako grda in škodljiva je plemenska zagriženost, ali upamo, da bodo klerikalci po tem spoznanju uvideli, da je njih plemenska gonja najmanj tako grda in škodljiva, kakor Pašičeva. Če se to zgodi, in če bodo revidirali na temelju tega svoje postopanje, bo znatno omiljena razlika med njimi in Orjuno.

Radovljica.

Prireditev razvijanja prapora mestne Orjune v Radovljici je nadvse pričakovanje sijajno uspela. Ta prireditev je za našo organizacijo tem večji uspeh, ker so naši nasprotniki napeli vse sile, da bi nam isto preprečili. Bil se je za njo velik boj, iz katerega je izšla Orjuna kot zmagovalka. Uspeh dneva pa povečava še dejstvo, da je vladala tekoma cele slavnosti vzorna disciplina, ki je napravila na nam nasprotno občinstvo mogočen utis, to tem bolj, ker je to občinstvo od svojih voditeljev bilo krivo poučeno in do skrajnosti nahujskano. Zanimiva so poročila naših zaupnikov iz njihovih vrst. »Ja saj to so kakor vojaki! Ali si slišal dnevno povelje; kako strogo prepoveduje vsako izvajanje? Ja kaj pa jim hočemo, saj so popolnoma mirni, jaz nisem slišal nobenega »Auf biks!« Danes pa ne bo nič, smo zastoj prišli, pa so nam rekli, da bodo na nas streljali in bombe metali.« Tako in enako so govorili naši nasprotniki. Nek radovljiški vejak se je izrazil: »So nam rekli, da je baje prireditev prepovedana, pa so je vdrlj v trg.«

Vse to izrazilo nam nasprotno razpoloženje ljudstva ima svojo predzgodovino. Naša prireditev, ki je bila že pred dvema meseci definitivno odločena, bi se morala vršiti dne 10. t. m. Takoj pa, ko je bilo to našim nasprotnikom, ki jim načeluje »Radovljiški boh« recte »Zlato tele« znano, so se zakleli da nam bodo prireditev na vsak način onemogočili. Vložili so pritožbo na okr. glavarstvo in isto nam je prireditev prepovedalo češ, da bi se znal kaliti javni red in mir. Naš rekurz se vsled cinčanja prejšnjega velikega župana ni pravočasno rešil in bili smo primorani prireditev preložiti na 24. t. m. Za ta dan pa smo trdno sklenili, da si ne damo od nikogar kratiti naših državljiških pravic, najmanj pa od tistih, ki danes vladajo v imenu reda, pravice in zakona.

Pa tudi naši nasprotniki so napeli vse sile. Njihov najvišji poglavar, »boh«, se je peljal v Beograd, da zainteresira celo centralo proti prireditvi. Toda čika Ljuba je bil drugega mnenja. Nič ni pomagalo, da nam je okrajno glavarstvo prireditev za 24. ponovno prepovedalo. Gospod »boh« je moral uvideti, da jo je za enkrat polomil, ko je raztrbil, da Orjunci ne bodo nikdar v Radovljici razvili praporja, dokler bo on župan.

V svoji zagriženosti, videč vse svoje napore brez uspeha je pose-

gel po zadnjem sredstvu. Pripeljal je iz Beograda enega izmed »Tigrov«, da bi ga na 24. kazal svojemu vernemu ljudstvu in sicer na javnem shodu ravno ob času razvijanja orjunaškega praporja.

Obenem pa je ves zasupljen in v skrbih pritekkel k Velikemu županu češ, orjunska prireditev se mora na vsak način preprečiti, ker sicer pride do druge kmečke vojske, ki se bo začela dne 24. t. m. anno domini 1924. točno ob pol 11. uri v Radovljici.

Gospod Veliki župan, ki pozna samo enega Boga in ki dobro ve, da je uradnik vlade reda, pravice in zakona, pa je ukrenil drugače. Tako je »boh« obračal, Veliki župan pa obrnil. Moramo odkrito priznati, da nam tak Veliki župan ni popolnoma nič na potu, kakor to mislijo nekateri strankarski prenapeteži. Nam je vseeno kdo nam deli zakon, samo to zahtevamo, da nam ga pravično deli.

To je predzgodovina razvijanja radovljiškega orjunaškega praporja. Sedaj pa vprašamo naše nasprotnike, ali je bilo tega nasprotovanja treba? Ali smo mi kedaj nasprotovali slovenski prireditvi naših nasprotnikov? Povejte nam, kje smo mi kedaj priredili shod, da bi s tem preprečili vašo prireditev? Čemu to lujskanje bratov na brata? Ali ste si bili svestni, kaj bi se bilo lahko zgodilo v nedeljo v Radovljici, da je na shodu govoril mesto g. Brodarja če bi bil za to sploh zmogel g. »boh«? In če bi zpet tekla bratska kri, o narode, ali lahko razsođiš kdo bi bil temu kriv? Odprji oči in pokaži pest toda tistemu, ki te hujska na poboj lastnega brata od nas pa boš zaman pričakoval »Auf biksarskega« izvajanja.

V Radovljici torej zopet ni bilo niti najmanjšega incidenta. Vse se je vršilo lepo mirno, dostojanstveno, brez najmanjšega izvajanja, od prvega početka pa do vrnitve v Ljubljano, kakor to pristojajo orjunaški prireditvi. Povemo da je oblast postopala popolnoma korektno, v prvi vrsti pa naše izborni orožništvo, ki se ga še ob nedeljah brez vzroka nadleguje. Povdarjamo pa, da gre za sluga za vzoren red in mir v prvi vrsti našim discipliniranim članom, v drugi vrsti pa razsodnemu občinstvu, ki se ni dalo zapeljati od nepremišljenih dejanj. Vse hujskanje je bilo tokrat zaman. Radovljiška Orjuna ima svoj prapor, »Radovljiški boh« pa — dolg nos, »Slovenec« pa je ostal brez incidenta.

Razvitje prapora v Radovljici.

Seme, ki ga je še pred dobrim letom vsejal pokojni nepozabni brat Stanko ob vzhodu Triglava, v kraju, ki je blagoslovljen od Boga in blagovan od vseh, se je razvilo v ponosno drevo, ki že danes klubuje vsem viharjem. Kajti njegove korenine segajo v osrčje naše zemlje in ni je več danes sile, ki bi mu mogla zabraniti, da se ne bi v kratkem času zbral pod njegovo mogočno krono ves narod, ki še danes tava brez jasnih ciljev in ravnih poti pod Triglavom.

Počasi, toda gotovo pronicava naša misel med narod. Polagoma a z matematično natančnostjo smo ustanavljali mestne Orjune po Gorenjski kotlini. Postavili smo si v njej nepremagljive kule, nad kojimi se brez-

uspešno razbijajo najhujši navalni defetizma in separatizma. Ostali smo vedno v ofenzivi in ravno na Bledu je pozval pod svoje okrilje naš prvi prapor vse branitelje jugoslovanskega edinstva med Slovenci. Od tu se je pričel niz razvitev orjunaških praporov, ki so postala trn v peti vsem sovražnikom Jugoslovenstva. Saj so jih pokušali preprečiti na vse načine. Od obrekovanj, groženj pa do bombnih napadov, vse so uporabili. Toda Orjuna je šla svojo ravno pot in končno je vedno le razvila svoj prapor! Tako tudi v Radovljici. Kajti klerikalci so sklenili za vsako ceno in na vsak način preprečiti izvajanje Orjune z razvijanjem prapora v državnih barvah. Ker pa so bili spričo T. boveji prepričani, da se jim z na-

padom na spreved ne bo kaj takega posrečilo. Pač pa, da bi jo znali celo izkupiti, so se obrnili na državno upravo, da izposlujejo prepoved prireditve. Prvič jim je to šlo po sreči, drugič pa so se nakane »proti Orjuni nerazpoložena dela slovenskega ljudstva« razblinile v nič; spričo neomajne in vse zapreke rušeče orjunaške volje in energije.

Najsi je kazalo vreme vse preje, kot prijazno lice je odrinilo iz Ljubljane lepo število sester in bratov, ki so hoteli pokazati bratom v Radovljici, da unevajo njih težki položaj in da dostojno cenijo veličino njih borbe. V Kranju se jim je pridružila strumna in čvrsta kranjska akciona, ki ji je dajalo posebno resen značaj veliko število starejših bratov.

Po pozdravu na kolodvoru v Radovljici, so se formirale čete ljubljanskega bataljona z gasilsko godbo, štirimi prapori in zastopniki, oblastnega odbora na čelu. Bataljono uniformiranih čet so sledile članice v kroju, za njimi pa neuniformirani člani bataljonske rezerve.

Nato je povorka odkorakala med pevanjem orjunaških pohodnih pesmi, v krepkih četverstopih v tolikanj »nevarno« Radovljico, ki pa jo je pozdravila z nepričakovanimi iskrenimi ovacijami in pozdravljanji.

Po razhodu na veseličnem prostoru v ponosnem Sokolskem domu je odšla četa članov in članic sprejet oddelke Triglavskega-Zldarskevega bataljona, ki so prihajali z vlakom od Jesenic. Medtem pa so se pripeljali tudi posamezni vodi istega na avtomobilih.

Ob pol 11. uri so bile vse čete zbrane in uvrščene v stroju na veseličnem prostoru. Po prečitjanju ukaza O. Č. O. je bila ta dan predana komanda nad vsemi zbranimi orjunaškimi četami br. Kobentarju, ki je takoj nato izdal tudi dnevno povelje. Od tod so odkorakale čete na trg pred Sokolskim domom, kjer se je vršil obred razvijanja in predaja prapora radovljiške Orjune in pa slovesne zakletve Triglavskega bataljona.

Svečanost razvijanja je otvoril s krepkimi besedami br. Danči Čebulj z besedami: »Spremite se spremiti četniki.« Prišel je dan, ko razvije tudi radovljiška Orjuna svoj ponosni barjak. Težak je bil boj, da smo dosegli v nacionalni državi razvite prapora v državnih barvah. Kar nismo storili 10. avgusta to smo izvršili danes, ko razvijamo 12. orjunaški prapor, ki je znamenje nepremagljive in neizcrpne orjunaške sile! Nato je pozdravil zastopnika radovljiškega Sokola, neumornega kulturnega in narodnega delavca, br. starosta Špicarja. Obenem je povdaril pomen Sokolstva za Orjuno, ki ji vzgaja v svojih telovadnicah najboljše borce in junake, kot so bili nepozabljivi bratje France, Stanko in Žarko. Pozdravil je tudi predsednika Oblastnega odbora br. ing. Kranjca, kakor tudi ostale zastopnike Oblastnega odbora. Nadalje zastopnika beogradskega Oblastnega odbora. Oblastnega čelnika, br. Miho Čopa, ki so mu prirejali člani velike ovacije. Orjunaški zdravo pa je zaklical tudi osivelmu soborcu kralja Petra, Aleksandru Tomanu, zastopniku Kluba naprednih občinskih svetnikov bratu Jakliču, našemu borcu br. Alojziju Lebarju, ki je z dejanji pokazal, kako znajo trpeti in se boriti za idejo Orjunaši. Svoj markantni govor je končal z vzklikom: »Pozdrav pa tudi Vam, strumne akcione in vam vsem ponosnim barjakom, ki ste že prenesli ognjeni krst. Sprejmite med se novega druga in povedite ga s seboj preko trpljenja in zmag do obaf Jadrana, do zalujočega polja Gospovskega.«

Za njim je pozdravil Orjunaše imenom Radovljiškega Sokola njegov dični starosta Špicar, ki je povdarjal pomen razvijanja prapora Mestne Orjune Radovljice v mestu, ki je bilo l. 1914. dovelj podlo, da je svoje najboljše sinove metalo v roke avstrijskih krvnikov. Spomnil se je okskortiranja br. Mihe Čopa, ki je moral prečuti ravno na radovljiških ulicah najtežje psovke. Ko pa je g. Špicar omenil nezasišano sramoto, da danes še taisti ljudje, ki so takrat

psovali Čopa vladajo in zabranjujejo nacionalistične proslave; je dvignil g. vladni zastopnik svoj glas in protestiral proti temu. H koncu pa je še povdaril veliki pomen sokolske vzgoje in končal s pomembnim: »Brez Sokola ni akcion!«

V imenu Kluba naprednih občinskih svetnikov je pozdravil orjunaški zbor g. Jaklič. Povdarjal je pomen današnjega dne, ki je pokazal, da Radovljica le ni tako črna, kot se zdi na mah. Zagotavljal pa je naklonjenost naprednih občinskih svetnikov Orjuni, ki je najjačji borec za napredek in poštenost.

Za njim je pozdravil razvite prapore energične in agilne radovljiške Orjune br. Oblastni čelnik Miha Čop, ki je podčrtaval velike naloge akcion v boju proti črnemu Rimu in rdeči Moskvi, ki strežeta po življenju naše države.

Nato je pristopil br. predsednik ing. Kranjec. Pozdravljen po velikih ovacijah vsega članstva je pričel govoriti: »Orjuna, zdravo! V dvanajstič smo se sešli danes, da v dvanajstič proslavimo razvite novega prapora, ki nam je simbol in glasnik naše zmage. V dvanajstič se zbirajo naše postrojene akcione, da kot nepremagljiva vojska polože ob zbranih praporih zakletev ljubezni, zvestobe in bratstva.

Mi smo vojska. Silna in mogočna je naša armada, od neomajnih sten simbola naše moči, Triglava pa do bistrega Vardarja. Zavedamo se, kaj imamo s svojo državo in zavedamo se svoje svobode. Zato pa jo tudi hočemo in jo tudi bomo ohranili in obranili pred vsemi zunanji in notranji nasprotniki. Še več! Mi hočemo tudi meje te države in svobodo zanesti tja, kjer še danes ječi na stotisoče bratov v robstvu.

Mnogi so še v našem narodu, ki nas še ne razumejo, in ki nas zaslepjeni in nahujskani sovražijo in psujejo.

Obžalujemo njih slepoto in zagrizenost, ne moremo pa se ozirati nanje. In zato tudi, danes, pa makar proti volji mnogih, razvijamo ta novi barjak.

Naša moč se jača od dne do dne, pa najsi je pritisk vedno hujši. Ne z grožnjami, nego z ljubeznijo smo si pridobili vstop med narod, ki mu hočemo priboriti lepšo bodočnost brez strank, brez plemen in ki mu bomo uredili državo, ki bo v ponos nam in naciji.

Med plamtečim navdušenjem je nato razvil br. oblastni predsednik prapor, ki ga je pozdravila narodna himna in počast vsega članstva.

K praporu je pristopila sestra načelnica ženske sekcije Iskrova, ki je pripela praporu trak v imenu ženske sekcije z besedami: »Pozdravljen bodi prapor orjunaški! Prejmi ta trak kot posvetilo jugoslovenske žene. Naj ti bo kot talisman v ponos in vzpod-

budo pri tvoji borbi proti vsem notranjim in zunanjim sovražnikom Jugoslovenstva!«

Po ovacijah kumici, je predal predsednik Kranjec prapor namestniku predsednika br. Čebulja z bodrilom naj ga čuva tako, kot so bili doslej očuvani ostali prapori. Ta pa ga je predal br. zastavonoši Kobentaru s pozivom, da ga čuva bolj kot zenico svojega očesa, bilo potem proti kateremukoli sovražniku.

Zastavonoša je visoko dvignil novi prapor in ga pobratil z ostalimi prapori rekoč: »Sprejemam te barjak ponosni in čisti v svoje roke. Zaklinjam se, da te ne pripustim nikdar nikomur. Z menoj boš šel na obalo Jadrana in s teboj bom prisostvoval kronanju našega kralja na Gosposvetnem polju!«

Po razviti je sledila slovesna zakletev. Znidaršičevega bataljona, ki je s svojo globoko resnostjo zelo dojmljiva na vse prisotne. Posebno pa na kmetstvo ljudstvo, ki se je prepričalo, da so Orjunaši prav disciplinirani in da še daleč niso istinite zločinske obdolžitve škofovih listov. Po končani zakletvi je sledilo odlikovanje br. D. Čebulja in V. Nifergala s srebrnim kotom in skromni znak priznanja, za njuno delovanje.

S tem je bil končan program razviti in povorka je odkorakala med veselimi sviranjem po Radovljici, ki so bile vzhičeno pozdravljale orjunaške vrste. Deževalo je cvetja in priznati se mora tudi klerikalnim privržencem, da so se vedli čisto dostojno, najsi jih je »Slovenec« direktno pozival k novim Trbovljam. Da še več, ravno v hipu, ko so korakale naše vrste tik ob zbrani masi naroda, ki je v svoji lahkovernosti prisostvovala šodu narodnega poslanca Brodarja, je bilo čuti največ vzklikov Naciji, Državi, Edinstvu, in Kralju. S tem je dokazala tudi rimsko orientirana črna Radovljica, da je le pri vsem tem vendar še nekoliko jugoslovensko čuteče mesto, ki pa se bo prav gotovo čez čas otreslo svojih kuratorjev. Za kar garantira ravno Orjuna.

Po obhodu je bilo defiliranje čet mimo praporov in oblastnega odbora, ki je znova potrdilo, da so zaman vse klevete in vse pobožne želje, ki naj bi razbile ali razdvajale orjunaške vrste.

Popoldne je članstvo napolnilo letno telovadišče gostoljubnega Sokolskega doma in veliko dvorano, kjer se je vršila prijetna domača zabava. Veselo razpoloženje, ki je vladalo med zbranimi, je bilo najlepši odsev zadovoljstva, ki je napolnilo srce vsakega udeleženca nad uspeho prireditelj. Vesele ure so potekale le prehitro in na večer so pričele odhajati v najlepšem redu in brez »incidenta« orjunaške čete proti Ljubljani in Jesenicam.

udaril po glavi. Ko je pokojnikova žena prihitela na smrtni krik svoje ga moža iz hiše, jo je tudi eden izmed napadalcev vsekal z nožem v roko. Pokojnik, pa se je onesveščen zgrudil v mlako krvi na tla. Po klikih na pomoč so prihiteli sosede na pomoč. Sprejela pa jih je toča kamenja. Razbojniki so imeli postavljene svoje ortake po celem pozorišču tragedije tako, da so s kamenjem omogočili umik napadalcev v temno noč.

Ranjenc je bil takoj prenešen v šibeniško bolnico, kjer pa je podlegel operaciji v sredo okoli 7. ure na večer. Svojo mučniško dušo je izdihnil v naročju svojega sina Iva, direktorja »Vestne«, člana splitske Orjune.

Nekateri izmed razbojniških napadalcev so bili aretirani takoj po zločinu in predani sodišču. Eden napadalcev je bil, v ozki zvezi in prijateljstvu z nekim orožnikom, ki je, kot se sumi tudi vpleten v to lopovščino.

V eni prihodnjih številkih bomo prinesli slike življenja nekaterih teh morilcev, o kojih smo tudi radovedni, če bo kaj poročal »Slovenec«, ki mu Fakin ne da spat.

Vest o smrti pokojnika je povzročila veliko ogorčenje po vsej Dalmaciji. Splitski Oblastni odbor je vložil oster protest pri splitskem velikem županu in pri Ministrstvu notranjih zadev.

Ko so hoteli prenesti posmrtno ostanke padlega mučenika na domače groblje Vodice, in tega dopustila »nepristranska« šibeniška policija. Za vzrok je navajala pretečo nevarnost političnih nemirov.

Sprevod je bil veličasten. Prisostvovalo mu je preko dva tisoč ljudi. Pogreba se je udeležila tudi deputacija splitske Orjune v krojih. Na gomili je govoril kot delegat splitskega odbora br. Šegota, ki je posebno poudarjal veličino orjunaške ideologije, za katero zmago je že darovalo svoje življenje 11. mladih in energije polnih mož.

Slovenske Orjune stoji strnjene v železnih in neprebojnih falangah ob novem grobu, ki jih spominja še trboveljskega dolga.

V nemi in moški bolesti globoko sklanjajo svoje s krvjo svojih največjih, blagoslovljene prapore in kličejo: »Počivaj v miru, brat, mučenik! Orjuna bo osvetila tebe in vse tvoje sovratnike!«

VESELJE IN ZADOVOLJSTVO

sije z obraza vsake gospodinje, ko vidi snežno-perilo perilo. Z lahkoto in malo denarja doseže to, ako kupuje vedno le

milo GAZELA

katerega se dobi v vsaki trgovini!

Dopisi.

Rakek. V zadnji številki Orjune ste omenili, kako brezobzorno zaslišuje tukašnji policijski komisar Predić naše ljudi. No, pozabili ste pristiaviti, da je nekemu članu Orjune pri zasliševanju celo grozil z revolverjem in ga je moral sam policijski inspektor, ki je bil navzoč opozoriti na njegovo nezakonitost in zločinsko postopanje. Tudi mi tukaj upamo, da bo vlada reda, pravice in zakona napravila konec tem albanskim razmeram.

Brežice. Čuden dušni pastir. Pri Sv. Petru pod Sv. Gorami je nameščen za vzgojo ljudstva v smislu načel katoliške vere, g. kaplan Krušič. Kake vzgleda daje ta dušni pastir, je znano zlasti nekaterim brežiškim gostilničarjem, ki so mu morali pokazati, kje so gostilniška vrata. Razen rujnega vinca ima rad tudi nežni spol.

V vinjenem stanju se g. kaplan glasno jezi na vse, ki niso pristaši klerikalne stranke. Tako je prišel g. kaplan v petek 1. t. m. iz Ljubljane v Brežice, in sicer v spremstvu svoje prijateljice, gospe Kramarjeve iz Sv. Petra, ki je bila tudi v Ljubljani, seveda le slučajno obenem z g. kaplanom. Oba sta se ustavila v gostilni Držič. Tam so se jima pridružili še nekateri somišljeniki g. kaplana. Mož gospe Kramarjeve je v Ameriki, zato pa živi premožna gospa v najlepšem prijateljstvu z g. kaplanom, ki ji pomaga preganjati dolgčas. Občevala sta v gostilni zelo prisrčno — intimno. Pobratila sta se menda že preje. Proti izreku »ljubite se med seboj« nimamo čisto nič. Toda ne trpimo, da bi nas kdorkoli brez poverja izvajal. Gosp. kaplan, ki je bil v civilu, kakor se spodobi za taka potovanja, se je v gostilni v vinjenem stanju, tako robato obnašal, da tega ne moremo preiti.

Ježil se je najpreje na ljubljanski hotel »Union«, češ da je moral tam plačati za sobo 105 Din? Nam se zdi tako opravljanje solidnega hotela »Union«, krivično. Soba z eno samo posteljo gotovo ne stane 105 Din. Sicer pa se bo znalo ravnateljstvo »Uniona« že samo braniti.

Kakor je to sedaj navada si je nato privoščil g. kaplan še Orjunaše, nazivajoč jih z Orjunci, svinjami in drugimi podobnimi cvetkami, grozeč jim z uničenjem, rekoč da jih bo čakal v gostilni do 8. ure zvečer, češ, naj junci le pridejo, da jih bo postrelil, kazoč pri tem na pištolo v žepu. Le srečnemu slučaju se je zahvaliti, da ni bilo nobenega akc. člana Orjune v gostilni, sicer bi se

zopet reklo, da so Orjunaši izzivali in napadali. Za vse to divjanje ni imel g. kaplan Krušič niti najmanjšega poverja. Nihče mu ni rekel žal besede, razgovarjal se je edinole s svojimi pristaši. Nepristranske priče so na razpolago. Dasi so Brežice v vinorodnih krajih, vendar moramo reči, da takih izpadov nismo vajeni, zato je zgražanje nad g. kaplanom splošno.

Gospoda škofa dr. Karlina v Mariboru, katerega vsi čislamo, vprašamo ako je tako vedenje spodobno za duhovnika in ako že omenjeni g. kaplan lahko še nadalje »vzgaja« naše ljudstvo.

G. kaplanu Krušiču pa povemo, da bomo v bodoče poskrbeli, da se bo spravilo ljudi, ki bi pijani razgrajali v gostilnah ter mirne državljane z pištolo ogrozili, tja kamor spada — v občinski zapor!

Toliko v imenu reda in pravice! Vsem poštenim in treznim ljudem mora biti jasno, da ne izziva Orjuna, ki ima najboljšo nameno, marveč nasprotniki Orjune.

Zato ne nasedajte hujskajočim vestem!

Orjuna — Brežice.

Gotovlje pri Žalcu. Pri nas imamo tovarno za belo prsteno posodo. Lastnik te tovarne je pristni »jugoslovenski industrijalec«, Nemeč, ki preživi večino v objubljeni deželici — Nemški Avstriji. Po prevratu se je sicer izvršila »nacionalizacija« tega podjetja po celjskem narodnjaku in Slovincu g. Strupiju. Toda po dvigu sekvestra je ostalo vse pri stari in nemški duh je nemoteno gospodaril po nacionalizirani tovarni tudi v naprej. Ostali so vsi nemški upravni in tehnični uradniki, z izjemo ene uradnice.

Ravnatelj pa zagrizeni Deutschböhmi, ki odjeda s svojimi kolegi našim ljudem kruh. Pri tem pa še nastopa prav arogantno. Ob priliki reduciranja plač in mezd delavstva za 20% prejšnje plače se je obnašal naravnost škandalozno. Ko so se sklicevali bedni delavci trpini na zakon o zaščiti delavcev se je mož izrazil nekako takole: »Ich schneiss drauf, auf die Jugoslavische Gesetze!« Priče so na razpolago! Poznamo spoštovanje sedanje vlade do zakonov in radovedno pričakujemo, kako bo počela g. ravnatelja o spoštovanju jugoslovenskih zakonov. Zato tudi trdno upamo, da bo že moral ukloniti svoj trdi tilnik tudi g. ravnatelj pred njih neizprosnostjo!

Sv. Bolfenk pri Središču. 17. t. m. je gasilno društvo: »Vitan« privedilo veselico, ki se je končala z noži. Ta-

ko, da je bilo vse krvavo in da so morali ranjence voziti k zdravniku. Sramota! Pa tudi smola. — Niti enega Orjunaša ni bilo zraven (niti starega Zadravca ni bilo, da bi kričal »auf biks« po slovenskem gospodarju!) da bi krivdo mogli zvrniti na Orjuna, ki jo nekateri »šarži« gasilnega društva tako zelo ljubijo; posebno eden ki je rekel da bo vse Orjunaše in Sokolaše pometal iz društva z besedami: »Ich werde schon rein machen.« To se je tudi že deloma zgodilo in česar posledice so se že tudi pokazale. Ostale pa bi v društvu samo brunne SLS ovčice in pa seveda nemurji. Da je med takimi potem mnogo elementov, ki sploh nimajo pojma o poštenosti in v obče človeški dostojnosti je razumljivo. Škoda za gasilno društvo, katero smo za časa pokojne Avstrije s težkim trudom ustanovili. Ljudstvo pa je sedaj sprevidelo, da niso Orjunaši razbojniki in lopovi ampak njihovi nasprotniki, ki so s tem besedami agitirali proti Orjuni tako povodim veselice, kakor pri občinskih volitvah, za kar pa jim seveda obljubljeno plačilo ne izostane.

Jesenice. Krivično postopanje nemških obratovodij pri redukciji delavstva v tovarni K. I. D. na Savi in Javorniku vzbuja povsod upravičeno ogorčenje. Dočim se Nemci brezskrbno šopirijo po tovarniških obratih in zasmehujejo naše delavstvo, morajo pa oni, ki so Slovenci in naši državljani, brez ozira na to, ali so v tovarni res odveč ali ne, na cesto s trebuhom za kruhom.

Posebno se odlikuje g. obratni ravnatelj Schüller, ki je odklonil prošnjo nekega inozemskega delavca, ki je zaprosil, da se namesto odpuščenega Jeseničana V. Hrovata odpusti njega samega, ker je samec in mlad fant, dočim je Hrvat družinski oče. G. Schüller je pa odločil drugače in dejal: »Innen kann ich nicht weg lassen.« No, le tako naprej, a g. Schüller naj le nikar ne misli, da se bo morda za njega tudi kdo potegnil, kadar bo treba frčati; naj nikar ne misli, da je res tako »nenadomestljiv«. Tudi g. Bachmanu ne bi škodilo, malo pomisliti na njegovo »nenadomestljivost«, ker nači če se puta i načina —

Ako trezno premislimo, je sicer res, da je tukaj redukcija upravičena, a do te redukcije ne bi nikdar prišlo, da niso temu krivi zopet le gg. obratni ravnatelji; če bi bili vi, gg. obratni ravnatelji, res taki strokovnjaki, da se za vas v celi državi SHS ne najde vam sličnih, ne bi vedno sprejemali v službo nesposobnih in nepotrebnih delovnih moči, ker delavci in to že marsikateri je sam že priznal, da bi tam, kjer so nameščeni 3 do 4 delavci, prav lahko isto delo opravljal eden sam. Sicer so pa to gospodje prav dobro sami tudi vedeli, ali kam bi pa potem šli z čez noč importiranimi nemškimi delavci.

Vzrok reduciranju delavstva je menda tudi ta, ker upravni svet ne dovoli tovarni potrebnega kredita. Vprašamo gg. upr. svetnike, če je to res; in če je temu tako, potem bomo molčali, ker to sami uvidimo, da z glavo skozi zid ne moremo.

Skrbeti hočemo na vse načine, da se take krivice v bodoče ne bodo več dogajale. Opozorjamo gg. obratovodje, da nismo sami in da gleda njihovo početje vse nacionalno ljudstvo širom cele države. Ne silite nas, da ne doživite še enkrat dni v letu 1920. Gospod Bachmann se jih bo gotovo dobro spominjal.

Dolnja Lendava. 20. t. m., po preteku petih let osvobojenja Prekmurja so naši Madjari, ki jih je sicer le par tisoč v Prekmurju, praznovali praznik sv. Štefana I., kralja ogrskega. Dekan Štravs še ne ve, da v naši državi in naši škofiji ne poznamo tega praznika, zato pričakujemo, da ga bo o tem poučil škof Karlin. Tako duhovščino, ki zahteva vse pravice za nar Madjarov, a Slovincem ne prizna nikakih, je treba storiti neškodljivo. Trgovci so seveda popoldne trgovine zaprli. Čemu imamo sresko oblast? Ali zato, da nima nikake moči? Kdaj bomo mi zrelji za samostojno življenje in delovanje?

Priporočila se

parno in kadno kopalšče hotela „SLON“ v Ljubljani.

Kupujmo in podpirajmo izvršno Kolinsko cikorijo domači izdelek.

Krasno zobovje doseže se le pri stalni uporabi „ITO“ zobne paste.

Vsakovrstne tiskovine prevzema in lično izdeluje

Josip Krmpotič

kartonaža — tiskarna — knjigovoznica — raztrirnica in papirna industrija

Naslov za Ljubljano poštini predal 165 Vir-Domžale, pošta Dob.

Smrt Čičin-Šaina.

Zopet je padla nova žrtev za končno zmago jugoslovenske misli. Ni še dovolj žrtev in ni še sita jugoslovenska zemlja žlahtne krvi jugoslovenskih nacionalistov. Neprestano padajo nove žrtve za dobrobit Nacije in spas države, ki s svojo krvjo potrjujejo evangelijske naše misli.

Zopet je posegla v naše vrste morilska roka in ugrabila življenje enemu naših najboljših. To pot je žrtvovala svoj dar hrabra vodiška Orjuna, ki je izgubila enega svojih najboljših.

Komunistični udar po nacionalističnih privržencih narodnega edinstva, ki se je začel v Sloveniji je našel odmeva po vsej državi od rdečega terorja. Padel je za trboveljskimi žrtvami br. Migič in sedaj pa je omahnil pod komunističnim nožem tudi br. Ante Čičin Šain. Pokojnik je bil poznan, kot miren človek, ki je bil delal in živel samo družini in

svojemu poklicu. Po ustanovitvi Orjune je pomagal z vsemi silami pri delu Mestne Orjune v Vodica, kjer je bil eden najuglednejših članov. S svojim delom pa si je nakopal sovražstvo komunistov, ki so na razbojniški način samo čakali prilike, kako bi ga umorili.

V ponedeljek, dne 9. avgusta se je nahajal pokojnik Čičin-Šain v družbi nečaka in sina na trgu v Vodica. Navzoči komunisti in radičevci so pričeli to družbo takoj izzivati; vsled česar je poslal pokojnik oba sorodnika domov. Sam pa je skušal nasprotnike prepričati z lepo besedo o neumnosti njihovega obnašanja. Ura je bila že okoli desetih, ko je vsa ta pisana družba prispela do pokojnikove hiše. Ker ni bilo v bližini nikogar je zagrabil eden od napadalcev preminulega za vrat; drugi pa ga je že tudi medtem sunil z nožem v trebuh. Obenem pa ga je šč

To je beseda!

Iz »Slovenca« pretekla nedelje donatiskujemo sledečo notico:

Ustoličenje patrijarha v Peči. K ustoličenju je po ministru ver povabljen tudi mestna občina ljubljanska. Na vabilo je vladni komisar dr. Perič odgovoril z naslednjo brzojavko: »Gospodu ministru ver, dr. Antonu Korošcu, Beograd. — Zahvaljujoč se za čast povabila sporočam v imenu mestne občine ljubljanske najiskrenejše častitke vsemu pravoslavnemu svetu naše države k zgodovinskemu dejstvu ustoličenja srbskega pravoslavnega patrijarha po prekinjenju več nego 150 let. Ker mi radi uradnih poslov ni mogoče osebno prisostvovati velikemu in ponosnemu momentu ustoličenja Njegove Svetosti patrijarha Dimistrija v Peči, Vas gospod minister, prosim biti moj posrednik in sporočiti Njegovi Svetosti gospodu patrijarhu, da se njegovi častitljivi osebni klanja slovensko glavno mesto Ljubljana, radujoč se, da so naši pravoslavni bratje in sestre doživeli dan zopetnega ustoličenja lastnega vrhovnega poglavarja svoje cerkve in da je ta njih najvišji cerkveni knez sia lastnega naroda.«

Tako častita k slavnosti izključno verskega značaja pristaš stranke, ki veri odreka politično udejstvovanje, ki jo pa kljub temu pripoznava za veliko duševno vrednoto, ako njeni služabniki ne streme za tem, da

vse, še žive verske tradicije in čustva pobožnosti širokih mas brez pridržka in brez spoštovanja do vere vprežejo v službo vseh pomislekov proste politike, kakor je to že nekaj desetletij navajena naša duhovščina. Za srečen izid volitev prirejajo naši duhovniki posebne pobožnosti, izpostavljajo v ta namen Najsvetejše, identificirajo neukemu volilcu volilno žaro s Presvetim Srcem Jezusovim. Tako govori mož čigar stranka si je na prapor zapisala mednarodnost, pa kljub temu pojmi veliki pomen narodnosti, krvne sorodnosti in jezikovne skupnosti...

Tako govori mož, jugoslovanski dobrovoljec, ki je z orožjem v roki sam aktivno pomagal graditi temelje Jugoslaviji...

Zato pa ve pravilno oceniti to sicer versko in narodno slavnost, kajti ustoličenje patrijarha v Peči ima za jedno verski in narodni pomen, zato podčrtava v svoji častitki bratstvo z drugoverci in daje izraza svojemu veselju posebno radi tega, ker je ta najvišji cerkveni knez sin lastnega naroda!

Krivicu so delali dobrovoljcu dr. Periču tisti, ki so mu očitali, da je eksponent klerikalizma in židovske internacionale!

Radovedni smo, ali bo dr. Korošec sporočil častitko ljubljega komisarja dobesedno.

Angleško in češko sukno

najmodernejše vzorce, cena jako ugodna, nudi le blagovni oddelek

DRAGO SCHWAB
LJUBLJANA.

REMINGTON Mod. 12.

brezslisni pisalni stroj.

Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5. Tel. 407

Kronika.

Slovanski sokolski savez. V času, ko je divjalo besno sovražstvo nahujskane Vlaške ulice najhujše proti Sokolom nositeljem in pobornikom jugoslovenske misli, so se sestali in ustanovili temelj bodoči Uniji slovenskih držav. Kot nacionalisti, ki nam je ujedinjenje Jugoslovenov tudi le samo prehodna točka k bodoči mogočni Uniji slovenskih držav, pozdravljamo ta sklep z iskreno radostjo. Sicer je njegov cilj skrbeti za ustanovitev Lige slovenskih narodov še daleč, a pride gotovo, kot je prišlo naše osvobojenje.

Cvetka frankovsko - radičevske kulture! Kanibalska podivjanost, ki jo je pokazala v dneh zleta Jugoslo-

van. Sokolstva v Zagrebu — takozvana hrvatska nacionalna omladina — je najžalostnejša slika njene srčne nekulture in pomanjkanja vsakega takta napram tujcu-gostu!

Ako jim naš zlet ni prijal — slobodno jim, da ga ignorirajo — a ne da pokažejo celo inozemskim gostom svoje pobalinsko vedenje!

Oprostili bi človek končno tem zapeljancem in nahujskancem klice: žive! Hrvatska, živio hrvatski Sokol itd., da pa so nas blatili z nazivi: gavrani, pišuj šufti, policaj Sokoli in celo slovenske svinje ne, to se ne da oprostiti! A da bi bilo ostalo samo pri tem, — ne tem podivjancem, ki so vrhutega nadvse strahopetni —

saj so takoj pobegnili čim so naši reagirali — ni bilo dovolj samo psovanje — dejanski so namreč napadali in žalili celo brate Čeha in Poljake in celo sestre Čehinje so bile deležne njihove prijaznosti, da ne govorim o napadih na posameznike!

Kdo je krivec —? Oni, ki so tako prostaško ščuvali v Hrvatu, Hrv. zastavi in sličnih smrad bljuvajočih listih — t. j. takozvani voditelji hrv. naroda! Vprašamo Vas vi Efijski hrvatskega plemena našega troimenega naroda, vprašamo Vas gospodine Radič, ki imate vedno polna usta besedi o balkanski nekulturi bratov Srbov in o predstraži Hrvatov na meji evropske kulture —, kdo je to evropsko kulturo nam vsem dragih Hrvatov — pred svetom bolj diskreditiral nego vi sami, ki ste s hujskanjem povzročili Zagrebske incidente?

Bojte se, kajti tudi za vas pride dan osvete, kot je prišel nad vsakim izdajalcem naroda — že se svita tudi med Hrvati in ravno oni pravi nepokvarjeni Zagreb je, ko je burno in vzhučeno pozdravljaj našo lepo in mogočno povorko, dokazal, da ni tako trdno v Vaših rokah, kot trobite urbi et orbi. Saj so se celo vaši treznejši somišljeniki zgražali nad kulturnim vedenjem vaših oprichnikov rekoč: To je zaista škandal, to nije Hrvatska to je gore od Avstrije!

Teško ranjen Orjunaš v Osijeku. Znana Hanaovska razbojnika Fekernari in Veselić sta pričakovala v mraku Orjunaša L. Stojkovića, strojnega ključavnika. Eden izmed njih ga je udaril z batino po glavi, dočim mu je drugi ustrelil z revolverjem v glavo! Brat Stojković se nahajal v bolnici, dočim pa policija v duhu sporazuma ni zaprla napadalcev.

Zahvala. Podpisani se najiskrenejše zahvaljujem ženski sekciji »Orjuna« Ljubljana in narodnim damam za materijelno in moralno pomoč, ki so mi jo izkazale za časa težkih dni moje bolezni. — Ljubljana, 23. avgusta 1924. — Vinko Petrič.

Razna pisarniška lepila.
THE REX CO., Ljubljana.

Parna pekarna Jean Schrey
nasl.

Jakob Kavčič, Ljubljana

naznanja, da ima vsak dan večkrat

priznana najboljša sveže pecivo.

Telefon šte. 158.

Službene objave.

Pohvala. Radovljiška prireditelj je uspela nadvse sijajno. Uspeh dneva je za našo organizacijo velepomemben in ga tudi nasprotniki ne morejo tajiti. Oblastni odbor izreka vsem prirediteljem in udeležencem polno priznanje, še posebej pa gre to priznanje bratom četašem in njihovemu vodstvu, ki so s strunnim nastopom in vzorno disciplino širši javnosti zopet enkrat dokazali, da krivda za prošle izgrede ni na naši strani.
Zdravo!

Oblastni odbor.
Ljubljanski bataljon se udeleži razvija prapora v Domžalah korporativno. Podrobna navodila slede pismeno vsem čelnim komandirjem.

Izključitev. Odbor Mestne Orjune Studenci-Maribor je izključil člana Ivo Sušnika, ker ni izvrševal članske dolžnosti. Oblastni odbor je izključitev potrdil.

Izključen je iz organizacije Zagreb Fehim Sa1 a k. po poklicu trgovski pomočnik, radi svojega ponašanja, ki škoduje interesom organizacije.

KARO-čevlji
Maribor, Koroška 19.

Ekonomska Orjuna.

Članski sestanek za »Ekonomsko Orjuna« se vrši v torek 26. t. m. v Domžalah, v četrtek, dne 28. t. m. v Kamniku in v soboto, dne 30. t. m. na Vrhniki vsakokrat ob 8. uri zvečer. Lokal naj pripravijo organizacije same. — Ob tej priliki poroča tudi brat

predsednik o sedanjem političnem položaju z ozirom na Orjuna. Organizacije naj posvetijo tem sestankom vso pažnjo in naj z marljivo agitacijo poskrbe za čim večjo udeležbo. Prijatelji in somišljeniki dobrodošli.

Naš pokret.

Razviteje prapora in ustanovno skupščino Mariborske oblasti je preložil ljubljanski oblastni odbor iz nujnih razlogov na 18. september.

Razviteje prapora Mestne Orjune v Domžalah se vrši nepreključno v nedeljo, dne 31. t. m. Vzporod in vsa navodila v prihodnji številki.

Mestna Or-Ju-Na Ljubljana. — Prireditvena sekcija: Vsi člani in članice prireditvene sekcije se tem potom pozivljajo, da se udeleže sestanka v torek dne 2. septembra ob 20. uri v areni. Udeležba obvezna. — Odbor.

Mestna Or-Ju-Na Ljubljana. — Pevska sekcija: Vsi bratje in sestre, ki so voljni sodelovati ali so se že zglasili pri pevski sekciji, se tem potom pozivljajo, da se gotovo udeleže sestanka v soboto 30. t. m. ob 20 uri v areni.

Mestna Or-Ju-Na Ljubljana priredi v četrtek 4. sept. ob pol 20. uri skupen sestanek vsega članstva zvezan s predavanjem v dvorani arene Nar. doma. Udeležba članov in članic obvezna.

Rešimo Sokolski Tabor!

Nadaljevanje podlistka priobčimo v prihodnji številki.

V lastnem interesu

vseh jugoslovenskih trgovcev je, da posetijo

VZORNI

VELESEJEM V PRAGI

od 21. do 28. septembra 1924

kjer se jim nudi najugodnejša prilika, da stopijo v direktni stik z bogato češkoslovaško industrijno in trgovino.

Znižana vožnja po jugoslovenskih žel. 50%, po češkoslovaških žel. 30%.

19. septembra skupen izlet jugoslovenskih trgovcev.

Sejmska legitimacija služi kot vizum za potovanje v Češkoslovaško.

Cena legitimacije 20 Din.

Pojasnila in legitimacije daje:

Češkoslovaški konzulat
Ljubljana, Breg.

Aloma Company
Ljubljana, Kongresni trg.

Cene zmernel!

PODPISANA TVRDKA PRIPOROČA:

SADNE SOKE:

malinovec in citronado.

AROME ZA NEALKOHOLNE PIJAČE:

limonova, jabolčna, jagodova, malinova, mandljeva, marelična, nektar, oranžna, rožna, mešane arome (tutti frutti), Vanile, Waldmeister.

ESENCE ZA ALKOHOLNE PIJAČE:

Rum-esence različne vrste, konjak, hrušov, češnjev, kava, kumnova, oranžna, pelinkovac sadjev, tropinov, brinjev, drožni itd.

SADNE ETERE

v raznih koncentracijah.

NAVODILA NA ZAHTEVO NA RAZPOLAGO.

SREČKO POTNIK IN DRUG

parna destilacija esenc itd. LJUBLJANA, Metelkova ul. 13.

Solidni izdelki!

RESTAVRACIJA
RAŽEM
ŽABJAK, 3

Primorska kuhinja!

Prvovrstna vina!

Morske ribe!

ZMERNE CENE!

Tovarniške zaloge l. teško
steklarne KVJUV v Ljubljani.

Steklenice

za konjak, za rum, za sifon, za
pokalice, za zdravila ter druge
vseh vrst ima v zalogi trvdka

„ČEHOJUG“ v Ljubljani,
v palači Ljubljanske kreditne banke.

Telefon 339.

Dobavljamo tudi po naročilu iz tovarne.

OBROK
LEKKE
NA
ROKKE
MESTNI TRG S
ERNATOVIC

KUVERTA

d. z. o. z.

KONFEKCIJSKA TVORNICA

LJUBLJANA,

Vožarski pot 1.

TVORNICA
KUVERT

IMA VEDNO V ZALOGI
IN IZDELUJE PO AROČI-
LU VSE VRSTE KUVERT

NA ŽELJO POŠLJEMO
VZORCE!

ZRNA.

Radovljiški boh ni več boh, kajti kot tak bi moral biti vsegamočen, v nedeljo pa je moral kapitulirati in bežati pred »Orjuno«. Sedaj je samo še »Zlato tele«, vsegamočen samo za tiste, ki so odvisni od njegovega denarja.

Klerikalni tiger in prosluli tiho-tapec časti France Kremžar je v Beogradu sasvim nepoznan. Saj tako nam ve povedati pošta, ki bi imela dostaviti na njegov »velece-njeni naslov« neko poštno pošiljko. Sicer je le malo čudno, da bi bila v Beogradu popolnoma nepoznana tako visoka ličnost, kot je odgovorni

urednik malocenjenega lista »Slovenec«. Vendar pa opravičuje beograjsko pošto to, da zaenkrat še ne izplačuje dnevnic lenim postopačem, ki nosijo lepo zveneče ime »narodni poslanec.«

Naročajte „Pobedo“!

Književnost.

L. Andrejev: »Črne maske«. Poslovenil Josip Vidmar. Splošna knjižnica št. 26 v Ljubljani 1924. Natisnila in založila Zvezna tiskarna in knjigarna. Cena broš. 12 Din, vez. 17 Din. — Lepo opremljena knjiga

znači v naši prevodni literaturi znano pridobitev in jo vsem ljubiteljem dobre, resne in tehtne knjige toplo priporočamo.

L. N. Tolstoj: Kreutzerjeva sonata. Poslovenil Fran Pogačnik. Splošna knjižnica št. 22 v Ljubljani 1924. Natisnila in založila Zvezna tiskarna in knjigarna. Cena broš 14 Din, vez. 20 Din.

Tragedija zakona kakršnih se odigrava dandanes mnogo, nam opisuje v tem svojem znamenitem spisu. Rane naše družbe stopajo nepokrite in brez olepšavanja bralcem pred oči. V tej čudoviti »Sonati« je natrpanega toliko gradiva in nanižanih toliko vprašanih, da je delo vedno novo, vedno zanimivo, pa naj ga kdo bere še tolikokrat. Poleg tega je roman pisan s spretnostjo velikega mojstra, zato tudi priklene bralca in ne izpusti njegove rado-vednosti.

Kar ostane nejasnega v romanu samem, to pojasni pisatelj v obširnem epilogu, kjer izčrpno govori o vseh vprašanih, ki jih je bil načel v romanu. Prevod je gladek in toliko točen, da ga lahko uživa vsak čitatelj.

Ljud. Pivko: Proti Avstriji, Carzano, četrti knjiga: Carzanska noč. Jugoslovan organizator carzanskih dobrovoljcev, ki so hoteli omogočiti razbitje avstrijske fronte, mož, ki se ni strašil avstrijskih rabljev, vislic in niti klerikalnih podlih denuncijan-tov-Iškarijotov gospod dr. Lud. Pivko, profesor v Mariboru je izdal četrto knjigo o svojem velikem delu za časa svetovne voj-ne na italijanskem bojišču. V tej knjigi krasno opisuje carzansko noč, ko bi imeli Italijani po njegovem dobro izdelanem in premišljenem načrtu prebiti avstrijsko fron-

to v Suganski dolini. Da se njegov načrt ni izvedel, so krivi nesposobni italijanski oficirji, izvemski kapitana Finzi-ja. Iz omenjene knjige se vidi, kako dobro je imel vsak najmanjši gib v evidenci. Ako bi Italijani bili na svojem mestu, bil bi že ta-krat zadav Avstriji grozovit udarec. On je smatral italijansko armado za zavezniško in borečo se na strani antante proti cen-tralnim vlastim za osvoboditev zaslužjenih narodov. Zato je nedopustno in skrajno zlobno podtikavanje izdajstva od strani klerikalnih Iškarijotov temu idealnemu Ju-goslovanu, kojemu klerikalni avstrijski de-nuncijanti ne sežejo niti do gležnjev. Knji-go najtopleje priporočamo. Do majnika 1925. nam g. dr. Pivko obeta izdati še štiri knjige, ki sodeč po prvih štirih bodo goto-vo dosegle največji uspeh in zanimanje.

LJUBLJANSKA POSOJILNICA R. Z. Z. O. Z.

Obrestuje

vloge na hranilne knji-
žice in tekoči račun po

8%

v novopreurejenih prostorih

v LJUBLJANI

MESTNI TRG št. 6

Večje in stalne vloge z odpovednim rokom obrestuje tudi višje po dogovoru.

Sprejema v inkaso fakture in e-sije terjatev.

Posojila daje proti popolni varnosti na vknjižbo, proti poroštvu in proti zastavi.

SVOJI K SVOJIM!

Znižane cene za otroške vozičke. Novi modeli. Poslužujte se izdelkov domače tovarne, otroških vozičkov in dvokoles

TRIBUNA F. B. L. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Istotam se dobijo po znižani ceni nova dvokolesa, mali pomožni motorčki, šivalni stroji in pneumatika ter se sprejemajo v polno popravo za emajliranje in poniklanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni drugi stroji. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki franko.

Denite v juho in prikuhe krepčilo hrane

JUHANY

Imate iz preprostih jedil izvrstno, zdravo in redilno hrano.

IVAN ZAKOTNIK
mestni tesarski mojster
Ljubljana, Dunajska c. 46. Tel. 379

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrožja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna lta, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga. Tovarna furnirja.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

Je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejšega do najmodernejšega.

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. — Ilustrane knjige v eno- ali večbarvnem tisku. — Brošure in knjige v malih in tudi največjih nakladah. — Casopise, revije in mladinske liste.

Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.

Lastna tvornica šolskih zvezkov.

Šolski zvezki za osnovne šole in srednje šole. Risanke, dnevniki in beležnice.

MERAKL

barve, mastila, lake, kit, klej, emalje, čopiče in zamčeno čisti firnež

najboljše vrste nudi tovarna

Medic-Zankl

d. z o. z.

Maribor Ljubljana Novisad
podružnica. centrala. skladišče.

Tovarne:
LJUBLJANA-MEDVODE

Inserirajte v ORJUNI!

SLOGRAD

Slovenska gradbena in industrijska d. d.

Tel. inter. 180. Tel. inter. 180.

Tehnična pisarna LJUBLJANA, Spodnja Šiška, Frankopanska ulica 151.

Izvršuje: stanovanjske hiše, trgovska poslopja, moderne industrijske zgradbe, betonske in železobetonske konstrukcije, vse vrste vodnih naprav na podlagi 25 letnih izkušenj. Specialiteta: železobetonske cevi za vodne naprave in vodovod.

Zastopa: Patent Dr. inž. Emperger-a za izvrševanje konstrukcij iz armiranega betona z litoželeznimi vložki za visoke tlačne napetosti (kakor pri skladiščih, „silo“-mostovih in podobno). Izdeluje: vse vrste tehničnih projektov in statičnih proračunov. Parna žaga.

Prvovrstni Hrovatov
svetlorjav in svetlorumen, Vam

LANENI FIRNEŽ
jamči za najtrpežnejše pleskanje.

Tovarna kranjskega lanenega olja in firneža

HROVAT & KOMP., LJUBLJANA VEGOVA UL. 6/I.

Telefon Interurban 301. Tovarna: Moste-Ljubljana.

TOVARNIŠKE ZALOGE: BEOGRAD, NOVI SAD, PANČEVO, SUBOTICA, ZAGREB.